

—El segur el vol fer d'un milió i mig de pessetes i per a cobrar-lo la família immediatament després de la seva mort?

—No, immediatament no. Posi fins al cap de tres mesos. Al menys que passin tres mesos tristos!

Història de la loteria

El joc de la loteria, al que tanta afició tenen els espanyols, i que constitueix per no molt lloable costum, nota de les festes de Nadal, no va ésser en el seu origen altra cosa que un divertiment passatger que varen instituir els romans de l'imperi com un dels números del programa de les festes saturnals.

L'acceptació que varen tenir aitals jocs d'etzar, féu que posteriorment, en els regnats desastrosos de Neró i d'Heliogàbal, adquirissin una gran importància, adjudicant-se premis tals com empleus públics, terrenys, navilis, etc.

Presentaven també, en temps d'Heliogàbal, un caràcter humorístic, ja que dit emperador conjuminava el sorteig d'aital manera, que mentre la meitat dels bitllets donaven dret a objectes de gran vàlua, l'altra meitat corresponia a coses vulgaríssimes i de poc preu, i així es veia que mentre un subjecte, favoregut per la sort, entrava en possessió d'un alt càrrec dintre el palau dels Cèsars, a un altre se li adjudicava un empleu de categoria semblant a la de burot, agutzil, etc., i a l'ensem que un treia en el sorteig sis magnífics cavalls, a un altre li corresponien sis no tan magnífiques mosques o quelcom per l'estil, ço que era agradable en extrem a n'aquell poble embrutit.

Més tard, a causa de tenir el poble romà fixada l'atenció en les hosts germàniques que començaven a amenaçar a l'Imperi amb llur invasió, varen desaparèixer aitals jocs, els quals quedaren desterrats durant mil tres-cents anys, fins que en el segle xv, la República de Venècia els va ressuscitar veient en ells un mitjà per a millorar l'apurada situació econòmica en què es trobava dit Estat.

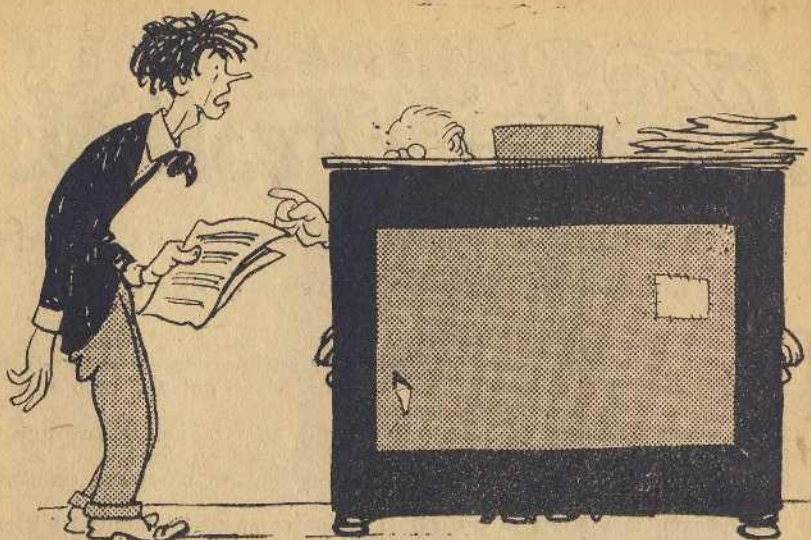
D'Itàlia passaren a Alemanya i França, en els regnats de Carles V i de Francesc I, respectivament, adquirint gran increment en aqueixa darrera nació en temps de Lluís XV.

En el segle xvii Anglaterra, imitant l'exemple de la comerciant Venècia, buscà en dit jot la manera de refer-se del seu desastrós estat financer.

El joc de la loteria fou introduït a Espanya a darrers del segle xviii essent la nació en què ha posat arrels més fortes.

ABECÉ

El suplement d'EN PATUFET, corresponent al present número, publica el sisé fullotó de la interessant novel·la d'En Josep M.ª Folch i Torres, LES MEMORABLES AVENTURES D'EN ROC GENTIL (3.ª part). Amb aquest suplement es regala el conte complet «Els esclòps foradats», per J. M. F. i T.

—Li sembla si donaré el «dó» de pit?

—Vostè podrà donar el «dó», però el que és el pit no sé pas d'on el treurà.

Els Pomells de Joventut

Missa del Gall.—Domà, a les dotze de la nit, en l'Església del Pi se celebrarà la solemne Missa del Gall dels Pomells de Joventut.

LA GRAN FESTA DELS 800 POMELLS

Es vibrant l'entusiasme que regna entre la joventut de Catalunya amb motiu de la magna festa dels 800 Pomells que es celebrarà el dia 14 de gener a Santa Anna el matí i al Palau de la Música Catalana a la tarda.

Tots els Pomells que posseeixen bandera es proposen assistir-hi i són molts els que se n'estan confeccionant per tal de poder pendre part al solemníssim acte de la presentació de les banderes al poble de Catalunya.

Presentes de Reis

A la Casa d'EN PATUFET trobaran els senyors Reis el nou volum luxosament editat

ELS VIATGES DE GULLIVER

i les popularíssimes obres de la «Biblioteca Patufet»: Les aventures d'en Massagan, La vida extraordinària d'en Jaumó Rabadà, El rei de les muntanyes blaves, Niu d'àligues o la llum de la vall i moltes altres, així com les precioses novel·les de la Col·lecció «Mon Tresor» Els dos camins, L'infant que no sap son nom i Sota les ales, com també un bon aplec de les Obres de teatre d'En Josep M.ª Folch i Torres.

Pàgines Festives

LA EXTRAORDINARIA EXPEDICIO D'EN JEP GANÀPIA

Entre la vida i la mort o els talons del Spetek

DESPRÉS de tres dies d'anar fent rodolar el barril pel damunt de les ones, es trobaren dins d'una corrent marítima que els agafà de ple, emportant-se'n el barril, i els seus heroics tripulants, amb una fúria tal que no veien més que cel i mar.

Per a donar una idea de la velocitat a què anaven, només diré que els hi fou impossible encendre cap misto, i això que no en duïen.

El quart dia de navegació per aquest sistema rapidíssim i econòmic, s'escaigué ésser l'endemà del tercer, i això ja durava massa.

Tots estaven marejats i ja no podien aguantar-se més damunt del barril. Tenien els dits enrampats de tan fort que havien d'agafar-se, i tots estaven disposats a què els altres es llencessin al mar perquè ja no podien més.

Doncs fou en aquell moment de desesperació, que en Xanguet s'adonà que es veia terra.

L'alegria que varen experimentar fou tan grossa que llurs cors es quedaren com qui diu parats, i fins el barril es parà una mica.

Per sort, i per desgràcia, la corrent marítima els conduí de dret vers aquella terra.

Ho diem així, perquè era, en efecte, una sort que la corrent no els apartés d'aquell lloc de salvació; i a l'ensem era una desgràcia que els hi portés amb tan excessiva velocitat, que tot feia creure que anirien a esclafar-se contra les roques.

El capità Ganàpia no s'espantava per això, perquè les espatlles de la levita que portava, eren molt ben encoixinades amb boata i cotó fluix, i no havia de fer més que parar el cop amb l'espatlla. Però, els altres pobres desgraciats, que no tenien ni levita ni espatlleres que els hi guardessin les espatlles, ja estaven preveient el moment en què haurien de contemplar el trist espectacle de veure's esberlats com una carabassa quan la reventen rebotant-la per terra per a donar-la als garrins.

Per uns cors sensibles com els d'en Xanguet i en Spetek, un espectacle així fóra irresistible.

I, en canvi, era ben segur que no se n'haurien escapat, si tot de sobte l'anglès, que era un xicot tan previsor que mai no es descuidava de posar-se la dentadura postissa per a menjar, va recordar-se que duia a la butxaca un mostruari de talons de goma, de quan feia de corredor d'efectes d'escriptori a Londres.

—No tenir por. Amb aquests talons salvar nosaltres, amb tota seguretat.

I amb una gran llestesa es va posar a clavar els talons de goma en els de les sabates de tots tres.

Un cop això fet, i quan ja el barril anava a estabellar-se contra les

roques, a una veu del capità es varen asseure tots en el barril, amb les cames enlaire en direcció de la roca.

El que succeí ja us ho podeu pensar: en topar de talons contra l'espadat, els tres tripulants del barril reboteren uniformement, donant un perfecte salt mortal o volta de campana, anant a caure molt ben asseguts en la platja, sense que es fessin gens de mal en el cap.

En canvi el barril quedà fet estelles, i no el varen poder aprofitar més que per a escuradents.

Tan aviat com varen estar reposats de l'emoció, es varen preocupar de veure en quina mena de terra havien caigut.

—No és pas l'Anglaterra, aquí?—preguntà el capità al Spetek.

—No, mister capità.

—Amb què ho coneixes?

—Amb que aquí no haver anglesos ni omnibus, i a Anglaterra haver molts.

El capità es va quedar convençut.

Va mirar atentament al seu entorn i no va veure ni una farigola, ni una ginestera, ni va sentir ningú que murmurés dels altres.

—Això no és pas a casa—digué molt autoritzadament.

No essent ni Anglaterra, ni Catalunya, la deducció queia pel seu propi pes. Si ningú no coneixia aquell país, és evident que es tractava d'un país desconegut.

Un cop convinguda aquesta afirmació, varen preocupar-se de veure si en aquella terra hi havia arbres fruiters per a alimentar-se, o, en últim cas, si trobaven algun adroguer ben proveït.

Vencent la lassitud que els hi produïa l'extraordinària debilitat que els acorava, es varen alçar. Encara que mai no havien trepitjat aquella terra, es posaren a caminar amb molta naturalitat, talment com si es trobessin a casa seva.

Tan aviat com terminava la platja, començava un bosc amb uns arbres tan espessos, que feia basarda de mirar.

Hi havia arbre d'aquells, que la soca no hauria estat abraçada per vint homes donant-se les mans, per a despedir-se. I no cal dir que l'alsada era considerable.

Es pot ben calcular que la major part d'aquells arbres arribaven fins a l'extrem de la més alta de llurs branques.

A dins, una quietud absoluta. Ni un piano elèctric, ni un gramòfon, ni una bocina d'auto. Només de tant en tant es sentia l'estremiment de les fulles quan el vent les removia.

Els nostres tres intrèpids amics varen penetrar dins d'aquell bosc, caminant de puntetes per a no destorbar la solemne quietud. No hi havia ni un guarda urbà a qui poder demanar el camí. Els països inhabitats també tenen els seus inconvenients, però no cal culpar-ne a llurs habitants. Això més aviat és culpa del govern.

Quan ja havien fet una estona de camí per entre aquella naturalesa, en Xanguet va adonar-se d'una mena d'arbre en forma de paraigua o, millor, d'ombrel·la, amb un fullam sense fulles, és a dir que en comptes de fulles tenia uns brins finets i espessets, de manera que cada brot semblava un respall de netejar tubus.

—Em sembla que aquest arbre fa fruit!—exclamà en Xanguet mirant amb molta atenció.

En efecte. Dalt de l'arbre es veien varis fruits, semblants als cocos, però un xic diferents. Així com els cocos tenen pel, aquests anaven afeitats, i tenien un cutis dur com la closca d'una tortuga.

Els tres naufrages es varen atansar al peu de l'arbre, contemplant detingudament aquella mena de fruites.

Al cap de més de mitja hora d'observació, durant la qual ningú no va dir paraula, el capità Ganàpia, exclamà:

—I, si fossin micos?

Aquesta hipòtesis els va omplenar a tots d'esgarriances, perquè, generalment els micos dels països desconeguts acostumen a ésser molt ferotges.

—Ja podria ésser, ja—féu en Xanguet.—Però em sembla que si fossiu micos tindrien potes i menjarien cacauets.

Aquestes manifestacions aconseguiren calmar l'agitació que s'havia emparat de l'esperit dels nostres valents exploradors.

—Si mon capità m'ho permet, m'enfilaré a abastar un d'aquests fruits—féu resoltament en Xanguet, que era el que tenia més gana de tots, després de l'anglès i del capità.

—Ja t'hi pots enfilar; però mira de no caure, que podries matar-te i t'hauria de castigar.

—No tingui por.

En Xanguet s'enfilà amb molta traça soca amunt i quan fou a dalt,

—No són micos, no!—cridà.

—Doncs ja pots collir-ne.

En Xanguet arrencà tants fruits d'aquells com va poder, i devallà ràpidament de l'arbre.

Aquells fruits tenien una forma molt elegant. Semblaven grosses baldufes amb escates.

Com que eren molt durs de pelar, en Xanguet picà amb una pedra per a esberlar-ne un, i mai dirien que és el que va sortir d'allí dins? Pinyons!

El capità es quedà mirant-se'ls, com aquell qui es troba en presència d'uns antics coneguts. Després agafà un d'aquells fruits i se'l contemplà llarga estona, després de la qual, digué solemnement:

—Això és una pinya.

Finalment, examinà l'arbre, i abans de pocs quarts declarà:

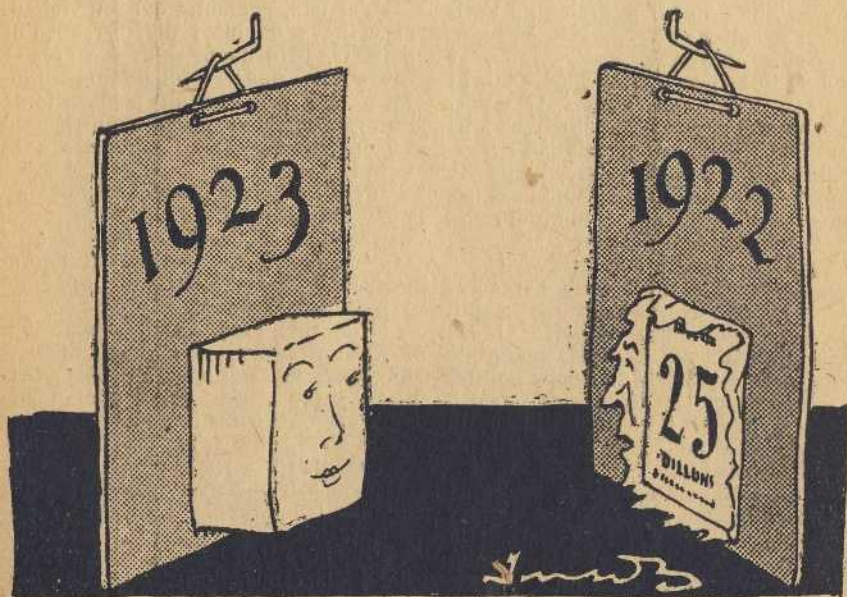
—Això és un pi!

El capità no s'errava. Aquell arbre era, en efecte, un pi amb pinyes.

Els dos subordinats anaven a felicitar xardorosament el seu capità pel seu descobriment, quan tot de sobte s'of a poques passes del lloc on es trobaven, un bramul terrible que els deixà corglaçats a tots...

Es una llàstima que tinguem de deixar aquest emocionant episodi pel capítol propiinent.

JIM-FIT

El bloc vell.—Jo també, quan vaig venir a aquesta casa, estava gros i gras com tu. Però es veu que no m'ha provat. M'he anat amagrint de dia en dia.

El calendari d'«En Patufet»

GRANS MERGES

Les donem cordialíssimes al jovent de Catalunya que tan bona acullida ha fet al nostre Calendari, i a tots els que ens han felicitat per la seva presentació i la seva amenitat.

Rebin també les gràcies més expressives els il·lustrats col·laboradors que ens han honorat amb llurs treballs, així els que els han vist publicats, com els dels que han resultat sobers per manca de lloc.

Que tots rebin l'ofrena de la nostra reconeixença i l'expressió del nostre afecte.

LA REDACCIÓ

La paraula més bella

(Rondalla egípcia)

Més la contà una egípcia me-nuda i eixerida, i fins con-tant-la amb l'aire rialler, la rondalla em fou dolçament commove-dora. Jo us la trascanaré, Déu ajud, encara que no amb la gràcia de l'ori-ginal. Escolteu:

«Heu's aquí que, una vegada, al vell Egipte, per un voler de Déu, hi va néixer un gran artista de la pe-dra, un colós del cisell, un home que tornava els quers en imatges mera-velloses. I aquest geni tingué la gressa pensada de fer una figura ideal, que perpetués el nom d'Egip-te per tota una eternitat.

»A l'ombra de les palmeres, al re-moreig suau del Nil, que pel codolar s'escorria moixanós i enjogassat, l'artista començà a planejar el seu propòsit: ell volia fer una imatge de dona com cap altra del món, posant-li cos i urpes de lleó i ales falcone-res a semblança de la fortalesa de la dona pel dolor i de la seva espi-ritualitat alada.

»Tot seguit encarregà la pedra, i els esclaus començaren a carressejar les grans llossanes, i l'artista trià l'indret on muntaria l'estàtua som-niada i, a la fi, l'obra s'inicià.

»Passaren anys i més anys de la vida de l'artista. La figura anava creixent i el Nil, fill de Tetis i de l'Oceà, pare de Memfis, no tindria aviat necessitat de què li sacrificues-sin bous negres ni que l'enjoïessin de flors de Lotus. Tindria l'Esfinx, la glòria dels Faraons, l'orgull mile-nari de la raça. En l'esperit de l'ar-tista hi bategava la Pàtria.

»Vell, anihilades les mans de tan domar la pedra, xacrós el cos de tan rebre les alenades humides del riu d'Egipte, l'escultor acabà la talla. Els homes no havien vist obra més pri-morosa. I en peregrinació, de totes les contrades de la vall egípcia i de la vall núbica, i d'aigües enllà de la mar mediterrània, hi anaren els

qui n'hagueren nova de la merave-llosa estàtua. Que joïosos els Faraons d'aquella obra d'art, excelsa en el mateix Egipte, que tantes i de tan gloriòses en guardava!

»L'artista, enamorat del seu treball, el vetllava de nit i dia, cercant-l'hi defectes, però havia sigut tan gros el seu encert, que era impossible millo-rar-lo. Ah, si l'Esfinx pogués tenir ànima! Ah, si la pedra adquirís mo-vement! Només això li mancava a la figura.

»Però el cisell de l'escultor no posseïa el secret de donar vida, i re-lliscava per la pedra, i s'oscava, i era endebades que el martell l'apre-miés. Els quers són muts, immòbils i frets com la mort.

»Una nit, però, l'artista somnià... Ah, quin somni més dolç! Somnià que l'Esfinx s'animava i li deia: «Ar-tista, creador meu, per a què jo vis-qui, cal que encertis a dir-me la pa-raula més bella, més gran, més eter-na! Quan tu, o els teus, o els qui en els segles dels segles vinguin a mi i diguin la paraula santa, jo m'ani-maré!»

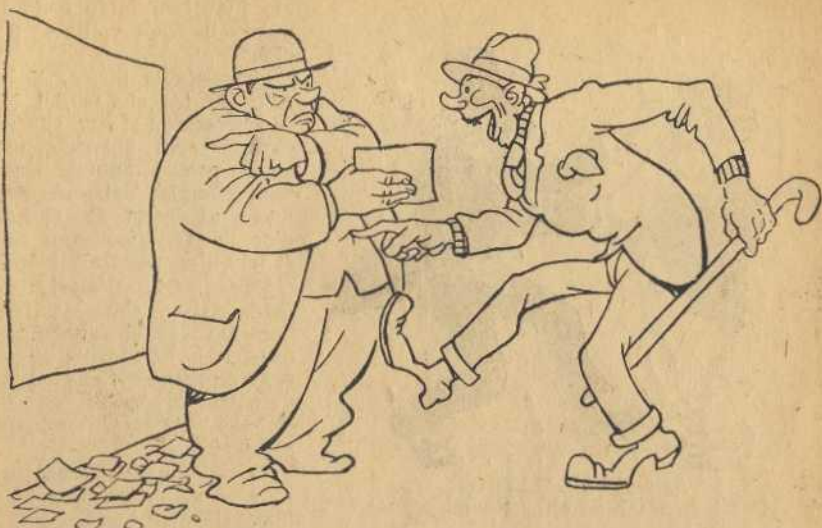
»Oh, quin goig! L'artista es desvet-llà, i als estels d'or, arenes llumino-ses del cel; a la Lluna, àngel de la son; i a les escumes del riu, els de-manà inspiració. Quina fóra la pa-raula misteriosa que enyorava l'Es-finx?

»Passaren molts dies amb ses nits. Damunt d'Egipte hi passaren tota me-na de vents. L'Esfinx romaní immu-table. I l'artista s'apropava a la mort, i la paraula no venia...

»Un dia l'artista cregué endevinar la paraula. Era, tanmateix, una pa-raula bella, per a l'artista la més be-lla de totes, i corregué a dir a freg d'orella a l'Esfinx el mot animador:

—ART!

»Si que era bonica la paraula, i digna de l'artista, però, ai! l'Esfinx seguí freda, muda, immòbil. I l'ar-

—Mira, no he tret i això que era un cap-i-cua.

—Doncs digues que t'entornes amb el cap... i la cua entre les cames.

tista, de tristor, va colltòrcer el cap i morí al peu de l'estàtua.

»Colaren els segles. Caigueren els Faraons. Dominaren l'Egipte els perses, i el somni de l'artista, com una llegenda, s'esbargí per tota la vall florida.

»El general victoriós, vencedor de les legions faradòniques, rebé noves de la llegenda, i sentí en son esperit el batec, l'aleteig de la paraula cercada, la gran, l'única, la que omplia tota la vida seva en aquells instants.

»I corregué al peu de l'Esfinx, i s'acostà a ella, i, ferma, vibrant, com un clarí de guerra, digué la paraula:

»—GLÒRIA!

»Més l'Esfinx, sorda, insensible, no féu moviment. El general, admirat, cregué que la llegenda mentia, i marxà amb l'host victoriós, compadint l'eixorquia de l'Esfinx.

»Més segles i més segles pervingueren. Els perses foren vençuts pels

macedònics, i la dinastia dels Ptolomeus regnà en Egipte. Un gran poeta macedònic conegué la llegenda, i home ben rebut a palau, volgué desencisar l'Esfinx, donar-l'hi vida.

»Era un poeta! Com no havia de trobar ell la paraula miraculosa, la més bella, la més eterna? I els savis macedònics, el seguiren; i el seguí Ptolomeu, i davant l'Esfinx s'hi estenallà una gran gentada.

»—El poeta, el poeta sabrà la paraula!

»I el poeta, segur, majestuós, pronuncià amb accent vibràtil la màgica paraula:

»—AMOR!

»Més l'Esfinx, no es commogué, i el poeta, avergonyit i irat, escrigué en un pany de pared un epigrama mo-feta.

»No es torbà per ço, la carrera dels segles, i per Egipte passaren els romans, i els alarbs, i els anglesos, i

UN HOME LLEIG

—Vostè és un hipòcrita. No dona mai la cara.

—Però, com vol que dongui la cara si no me la voldria ningú!

els francesos; i l'Esfinx, voltada per la llegenda, seguia essent impenetrable.

»No fa pas molt, entre les tebiors de les arenes d'or del Nil, hi sojornaren uns egipcians espellifats, amb els camells carregats de feto, seguits d'una munió d'egipcianets menuts, menuts, que no es veien aixecar un pam de terra... Que ets bo, Senyor, que als gitanets els vesteixes amb sol, i aire, i llevat de pa moreno!

»Reposaren tots al peu de l'Esfinx, l'Esfinx milenària, la que l'artista faraònic creà, però sense preocupar-se

pa moreno, cridà, esporuguida per la soletat del desert:

—MARE!

»I l'Esfinx, obrí els braços, féu una mitja-rialleta, estrenyé contra son pit a la petita Gipsy, que va dormir-se dolçament en braços de l'estàtua. A l'endemà, la caravana retornà cercant a Gipsy. I Gipsy era allí, breçolada suauement per els quers entredits.

»D'allavors ençà saben els egipcians que l'Esfinx és viva».

I aquí teniu el conte que em contà una egípcia que semblava la Gipsy.

CLOVIS EIMERIC

El «Violet» començarà a publicar en el primer número de l'any 1923 una interessant novel·leta gràfica que, sense cap dubte, resultarà del gust dels seus nombrosos llegidors.

EL CAVALLER DE LA CREU

—que aquest és el títol de l'atraient narració—és una obra amena i sumament captivadora, tant per les seves bel·leses literàries com pels seus arguments i epíssodis emocionants. En cada número se'n publicarà un fragment molt llarg amb un bon nombre de formoses il·lustracions.

PATUFET - FILMS

PELLICULA DE LA SETMANA

Si les gents fossin com cal,
i en parlar veres i honestes,
heu's aquí les «bones festes»
que rebríem per Nadal:

Del carboner

«Pues ya llegó Navidad,
a usted pide el carbonero
perdone su poco esmero
y su escasa probidad;
pues a decir la verdad
no ha sido muy fiel el peso
y he mojado, a más de eso,
las arrobas del carbón;
por decirlo en conclusión:
que se la he dado con queso».

Del vigilant

«Si poco servicial
ha sido su vigilante,
crea usted que en adelante
le servirá aún más mal;
pues tengo el vicio fatal
de dormir como un bendito,
si hallo un rincón calentito
do no lleguen las palmadas
que vengan, desapiadadas,
a romper mi sueñecito».

Del «sereno»

«Con bravura y con tesón
llovía, viento, nieve y frío
yo todo lo desafío...
metido en algún figón.
Si alguien tiene precisión
de llamar la comadróna,
del sereno la persona,
aunque sin serenidad,
allí encontraréis; mandad
lo mismo a él que a la «mona».

Del porter

«En mi kiosco metido
averiguo cuanto pasa;

son sin número ni tasa
los enredos que yo he urdido;
del entresuelo he mentido,
murmuro del principal,
he puesto al segundo mal
con los del piso tercero...
en fin, que soy un portero
que no conoce rival».

NYIC

• SWIFT •
ELS VIATGES DE
GULLIVER

Facsimil de la portada de la nova
edició de

ELS VIATGES DE GULLIVER

que molt aviat es posarà a la venda.
Ja cal que tingueu present, amics
patufistes, de fer la demanda d'aquest
bell llibre en escriure la vostra car-
ta als Reis.

L'entremaliadura d'Emiliana

Conte de Nadal

MAJESTUOSAMENT, pausadament, avençava per l'acera la família Girbalet.

Anaven al davant l'Emiliana, amb el seu gran capell de vellut negre i el seu abric vorat de pells, donant la mà a en Joaquim, el seu germanet.

Ella, l'Emiliana, ja tenia fets els deu anys, mentre que el seu germà no havia complert encara els set.

Darrera d'ells venien els pares, grossos, esplèndits, feliços, mudats!... Era el dia de Nadal, i semblava que els hi resplendia a la cara l'alegria de la diada. Feien tan goig dins dels seus vestits bons i luxosos, i se'ls veia tan joiosos i satisfets, que si no fos perquè tot just eren quarts d'una del migdia, s'hauria pogut creure que ja havien dinat copiosament.

Un xamfrà abans d'arribar a casa, es deturaren en una pastisseria. Com que hi havia molta gent, l'Emiliana i el seu germanet es varen quedar a la porta, mentre els seus pares feien abundosa comanda de turrons, mas sapà i altres bones coses que allí es venien.

No feia pas molta estona que l'Emiliana i el seu germanet s'estaven a la porta de la pastisseria, quan varen veure que es deturava davant de l'aparador una colleta de nens vestits amb molta pobresa, però nets per això.

Eren cinc; quatre nens i una nena. Ella era la més gran i encara no tenia vuit anys, tan doneta com era.

Quan els més menuts se li varen encallar en l'aparador, anava ja a renyar-los i fer-los seguir endavant, però els ulls se n'hi varen anar vers les lleminadures i ja no sapigué ni renyar-los ni treure'ls d'allí.

Les exclamacions esclataven com foc granejat.

—Mira, mira, Tecleta, quina capsa de turrons!

—Te-que-ta: nyam bo!—ponderava el més menut de tots, estirant la mà de la germaneta per a què s'atancés.

—Qui podés menjar de tot això!—deia amb recança el segon, amb els ulls gairebé enaigats.

—Hi ha nens que en mengen?—preguntà a la Tecleta, el tercer, espurnejants els ulls.

—Sí; hi ha nens que en mengen.

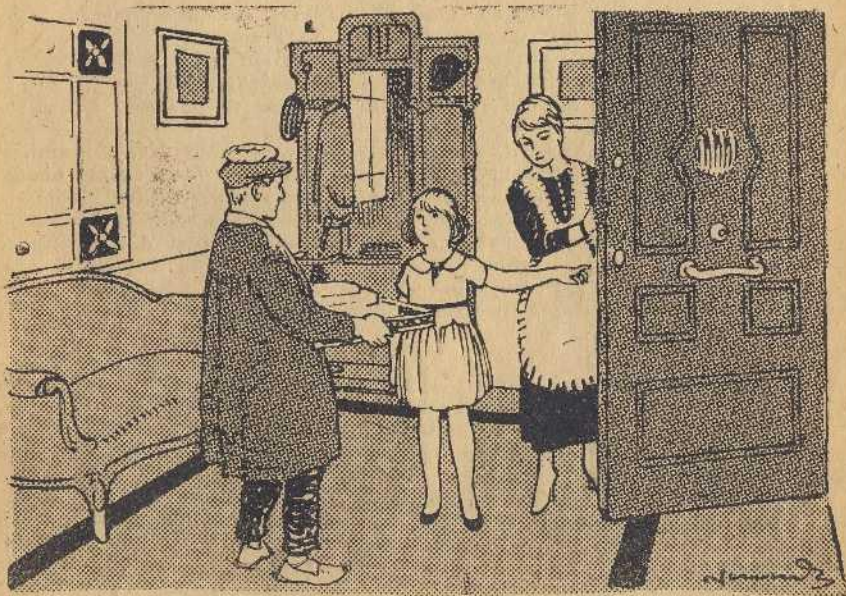
Tots varen adreçar l'esguard, ple d'esperança, a la germaneta gran.

—I quins nens són els que en mengen?—preguntà el tercer mateix.

—Ves; els bons minyons!—respongué per endavant el segon.

Ell i tots ja l'esperaven aquesta resposta, que era la resposta de sempre. Totes les coses que desitjaven no eren mai per a ells; sempre eren per uns nens bons minyons que devien ésser fets d'una pasta preciosa, perquè no ploraven mai, ni es barallaven mai, ni rondinaven quan els rentaven la cara, ni es queixaven quan els passaven la pinta espessa.

—Bobons a mi!—cridava el menut, picant al vidre de l'aparador.
 —Es pels nens bons minyons tot això, Tecleta?—insistí el tercer.
 —Es clar...—féu la nena.
 —I pels... pels altres, vull dir, pels dolents, no hi ha mai res?
 —Segons i com...—féu la Tecleta, eludint la resposta categòrica.
 Però el germanet tercer era dels que no se saben acabar les coses:
 —Vull dir que si jo fes com tu dius que fan els nens bons minyons, podria menjar de tot això?
 La Tecleta rumià uns instants la resposta:
 —Que et diré jo... Això no ho sé... Em sembla que, demés d'ésser bon minyó, s'ha d'ésser ric per poder comprar aquestes coses...
 El tercer va acollir aquesta manifestació molt desmaiadament.

Així, ja no valia la pena d'ésser bon minyó i d'abstenir-se de grinyolar quan li rentaven la cara.

La mateixa Tecleta es quedà tota decandida després de les seves últimes paraules. El seu enteniment petit, però despert, li digué que amb aquella veritat que havia dit, s'havia perdut una bona arma per a fer-los creure en algunes ocasions.

—Doncs jo en compraré cinc de dàtils!—murmurà el tercer, resoltament.

La Tecleta no li contestà perquè acabava d'adonar-se d'una interessantíssima conferència que estava donant el germanet quart, que encara no parlava ben clar, al més menut de tots que encara hi parlava menys.

—Veus, Miquelet? Tot això és per Nadal. I com que avui és Nadal, avui ens he menjarem tot.

—Tot, tot!—repetia el menut, alçant els bracets enlaire.

—Quan la mare tornara de rentar, saps que sempre porta cèntims? Doncs comprarà tot això, i gall i tot per a dinar.

—Gai, gai!—cridà el menut.

—Veiam, Camilet!—reptà la Tecleta.

El quart, tot vermell de cara, abaixà el cap, avergonyit.

—Això no està bé, Camilet, de donar il·lusions al pobre Nel. Que no veus que després, quan serem a casa, es capaç de plorar al veure que la mare arriba sense res del que tu li has dit.

—Es clar, home—apoià el tercer.—Que no veus que això és només pels nens rics i bons minyons?

El quart es quedà cavilós.

—Pels rics? I per què tot és pels rics? Ho saps tu?

—Es clar que ho sé. Com que estan més grassos, necessiten menjar més.

—Apa, nens; prou mirar i cap a casa—féu la Tecleta.

En aquell moment, els papàs de l'Emiliana sortien de la pastisseria, esplèndits, tots saturats de les bones olors de la botiga.

Ja tenia un peu al carrer, que encara el senyor recomanava al dependent que l'havia servit.

—Sobretot que ens ho portin abans de les dues... Les neules, de vainilla.

Carrer avall, l'Emiliana ja no es sentia tan feliç com poca estona abans. Era el primer cop que una preocupació així li furgava per dintre l'esperit...

Fins en aquell moment havia estat ignorant que en el món hi haguessin desgraciats. Mai no hauria dit que el dia de Nadal, aquest dia d'abundor i d'alegria, podés haver-hi taules sense gall, ni turrons, ni xampany. Ara, ja era una altra cosa. La conversa i els comentaris que acabava d'oïr davant de l'aparador de la pastisseria li havien deixat entreveure un món desconegut per ella...

Gairebé hauria plorat.

Els cinc germanets caminaven davant seu. En passar pel davant d'un adroguer, va veure com el tercer entrava.

—Ara deu anar a comprar els dàtils que ha dit—pensà.

I una llàstima profunda invadí el seu cor en considerar que tota una família celebraria el Nadal amb cinc cèntims de dàtils.

Una bona sorpresa va tenir l'Emiliana en veure que la Tecleta i els seus germanets entraven en l'escalaleta del costat de casa seva. Sovint, en la Barcelona nova es dona aquest cas, de veure al costat d'esplèndids edificis, construïts de poc, rònegues cases que s'edificaren quan eren camps les avui espaioses vies de l'Eixample.

En arribar a casa seva, l'Emiliana no s'havia pogut treure del cor l'espina. Poca estona feia que havien arribat, quan trucaren a la porta. La cambrera anà a obrir, en el moment que passava pel rebedor l'Emiliana.

—Diu si és aquí que s'han de portar aquests paquets—digué la cambrera, donant a l'Emiliana la targeta del seu papà que el noi de la pastisseria portava.

L'Emiliana prengué la targeta, donà una mirada als paquets que el noi portava, i, després de mirar amunt i avall del corredor, s'atansà a la porta i digué al noi del pastisser:

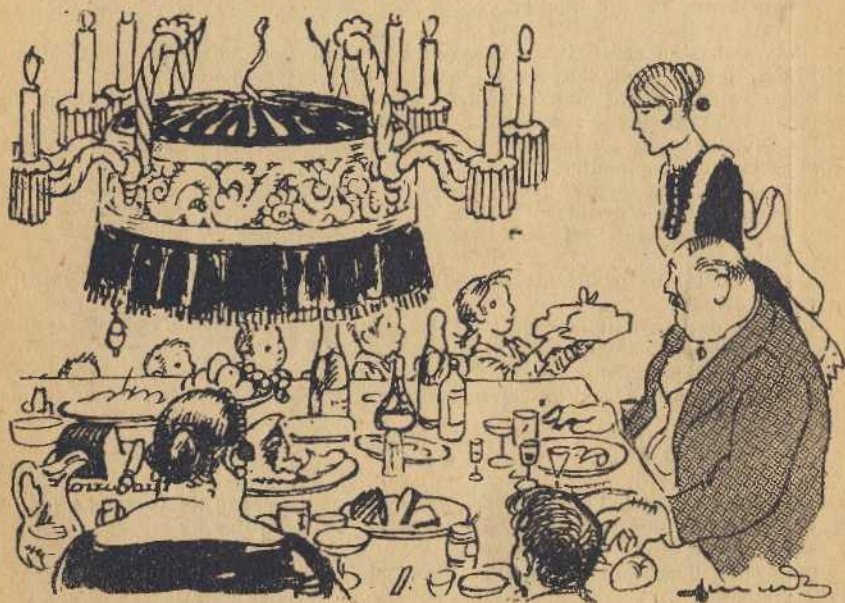
—Sí; és el papà que ho ha encarregat, però no és per nosaltres. Ha de portar-ho a l'escalaleta d'aquí al costat, a dalt de tot, em sembla, en un pis que hi viu una nena que es diu... Calla, ara no me'n recordo... Ah, sí; es diu Tecleta, i li diu que li envia la seva amiga Emiliana.

Donà una propina al noi, i quan aquest va ésser fora, recomanà a la cambrera que no digués res del que havia vist i sentit.

I per tal de captar-se la seva fidelitat i la seguretat del seu silenci, li explicà la pena que li havien fet aquelles criatures i les coses que havien dit davant de l'aparador de la pastisseria.

Va ésser el tercer el que anà a obrir, i no cal dir la gran sorpresa que tingué quan va veure aquell noi tan carregat de paquets, que els deixava tot dient:

—Aquí teniu això, de part de la senyoreta Emiliania que és amiga de la teva germana.

En Peret, que així s'anomenava el tercer, es quedà com qui diu sense respirar.

Quan li va tornar la paraula, va cridar:

—Nois, veniu, correu que han portat coses!

Tots hi varen córrer, menys la Tecleta que es trobava a la cuina fent sopes perquè fossin fetes quan la mare arribés.

L'ovació que tots varen fer a l'abundós present fou formidable.

Cada nano agafà un paquet o dos en mig d'una gran gatzara, i aviat tota la taula quedà plena.

La Tecleta acudí, i es quedà com qui veu visions davant d'aquell espectacle.

En aquell moment el segon acabava de desembolicar unes barres de

turrons de tres menes distintes, i el més menut ja havia ficat mà a la paperina de les neules.

—Però, què és això?—exclamà la Tecleta, des de la porta.—Qui ho ha portat?

El tercer explicà que ho havia dut un noi:

—Ha dit que era de part de la teva amiga la senyoreta Emiliana.

—Però, que no ho veieu que això és una equivocació, i que no és per a nosaltres?—féu la noia.

La més gran consternació es dibuixà en el rostre dels menuts.

El petit es quedà amb els ulls tots esverats i la mà immòbil dins de la paperina.

Els altres es quedaren mirant aquelles barres de turró suculents amb un esguard de tristesa infinita.

—Aquell noi ha dit que era per a nosaltres—féu el tercer, per no rendir-se tan aviat.

—Sí; però s'ha errat de casa. Quan he tingut una amiga jo que es digui Emiliana, i que sigui senyoreta i que pugui fer regals així?

Per si algun dubte quedés als pobres desil·lusionats, arribà la mare en aquell mateix moment, i apoià la sentència de la nena.

La Tecleta tornà a embolicar els turrons tan bé com va saber, i arreglà la paperina de les neules.

La mà del més menut havia quedat plena de molles, a conseqüència de l'esclafament d'una neula.

Se les menjà amb delícia i declarà filosòficament:

—Nyam bo.

Els ulls dels quatre infants pampelluguejaven, sentint a la vora la prohiha de les llàgrimes.

—Sabeu per on deu ésser?—atinà la mare.—Per la casa d'aquí al costat, que és casa bona. Potser que hi anessis tu, Tecleta.

—Hauran d'ajudar-me, perquè jo sola no podria portar tot això.

Tots hi varen anar. Fins el més petit volgué portar la paperina de les neules.

* * *

—Veiam si vindrà l'hora de les postres i no tindrem els turrons aquí!—aquí!—digué, ja per tercera vegada el papà de l'Emiliana.

Sort que el dinar era llarg...

Però, per llarg que fos, arribà l'hora dels turrons i els turrons no havien arribat.

—Tant com els hi he recomanat!—s'exclamava el senyor Girbalet.

D'un gest de general en cap manà a la cambrera que anés a la pastisseria a veure què feien.

La cambrera tornà dient que el noi havia sortit ja feia estona per varis encàrrecs i que no havia encara tornat.

Riiiiing!

—Ai, gràcies a Déu!

La cambrera entrà tota sufocada.

—Què passa?

—Ai, no sé. Hi ha una nena i tot de nens que pregunten si aquí hi viu una nena que és amiga d'una altra nena que es diu Emiliana...

—I això què ens importa?—cridà el senyor Girbalet, que no tenia més preocupació que la dels turrons.

—Es que porten tot de paquets de turrons i neules—féu la cambra.

L'Emiliana anava a alçar-se, per veure si podia arriar l'embolic, però en el mateix moment el seu pare cridava exasperat:

—Veiam, que entrin d'una vegada!

L'aparició d'aquell batalló d'infants causà la més profunda estupefacció al senyor Girbalet i a la seva esposa.

La Tecleta s'explicà:

—Ens han portat això, i de seguida ho hem comprés que no era per nosaltres.

—Es clar que no! Veiam si és lo nostre?—féu el senyor, un xic indignat de veure els seus paquets en mans d'aquella pobrissalla.

I anant prenent un a un els paquets, anomenava:

—Una de Xixona, una de crema, una d'Alacant, una de crocant, cent neules... Es això mateix. Vaia, molt bé. Ja us en podeu anar—digué amb tota naturalitat el senyor.

L'Emiliana estava pàl·lida com la cera.

Els germanets, tots escorreguts, anaven ja a retirar-se, quan l'Emiliana, no podent-se contenir, exclamà:

—No! No us en aneu, nens!

Els seus pares se la quedaren mirant.

—Què vols fer ara?—li preguntà el papà.

L'Emiliana no sapigué com expressar el què volia, i per tota resposta, esclatà en plors.

Plens d'estupefacció, els seus pares acudiren.

—Però què et passa filla, filleta?—li preguntaren, no comprenent ni remotament la causa d'aquell desconsol.

Fins que a l'últim l'Emiliana, abraçant el seu pare, exclamà:

—Perdoni'm, papà. Sóc jo la que els hi he fet portar les nostres postres. M'havien fet tanta llàstima, pobrets, quan he sentit que ells no tenien ni gall ni turrons, ni dinar gairebé, en un dia com aquest, que el cor m'ha conduït a fer el que he fet. Jo li demano, papà! No els hi accepti aquest retorn. Dongui's-hi generosament, que l'Infant Jesús ens ho premiarà.

—Estàs perdonada. Això no ha estat més que una entremaliadura de les teves—féu el pare, tot estossegant.

La mamà plorava eternida, i el pare feia el cor fort però es sentia profundament commogut.

—Veritat, papà, que ja s'ho poden entornar?

—Sí, filleta, sí. No cal que tinguis tant de sentiment per tan poca cosa. Comprant-ne més estem llestos.

—Nyam ho per nosaltres!—explicà el quart al quint.

—Que Déu els ho pagui—digué la Tecleta.—Amb aquesta caritat donen una gran alegria als petits, ells que ja ho tenien a mig coll.

I s'atansà, com qui va per besar la mà de l'Emiliana.

En veure-ho, els petits s'hi atansaren també plens d'agraïment.

L'Emiliana els besà a tots, commoguda.

Els pares s'ho contemplaven eternits.

Quan, amb tots els seus paquets els felços germanets sortiren del menjador, el senyor Girbalet mudà de cara tot seguit:

—Ara què hi penso!... El sacrifici serà més gros del que em pensava, perquè ens quedarem sense postres. La pastisseria ja serà tancada en aquesta hora.

El tercer dels menuts, que era el que anava darrera de tots, pogué sen-

tir aquestes paraules, i reculà amatent, joiós de poder prestar un servei a aquells senyors tan bondadosos:

—Si volen, es poden menjar aquests dàtils!—digué.

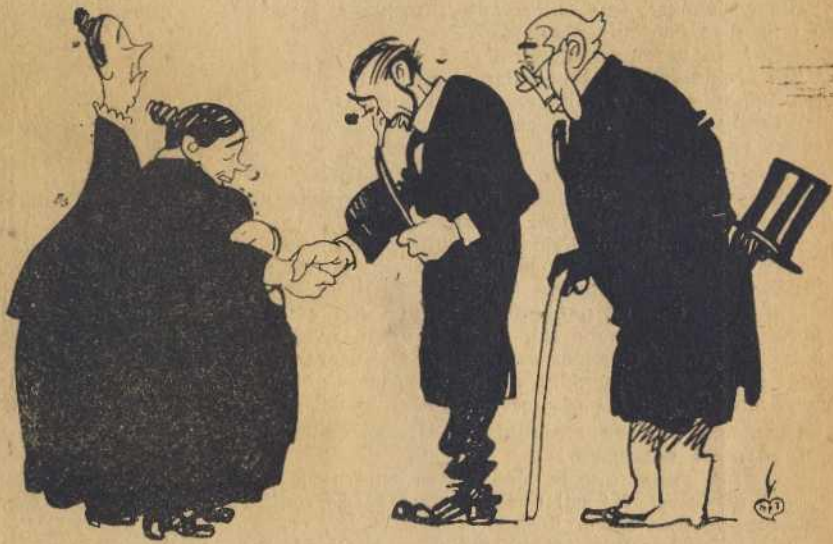
I, amb un gest de generositat que no espera recompensa, deixà tot un enganxament de dàtils ensucrats damunt les fines estovalles dels senyors de Girbalet.

L'Emiliana en rigué, tota joiosa.

—Bé, de què rius, ara?—li preguntà el pare.

—Ric, de què fa molt poca estona que no em sabia avenir que hi haguessin desgraciats que no tinguessin altres postres per Nadal que cinc cèntims de dàtils, i poc em pensava jo que nosaltres seríem d'aquests desgraciats.

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

—Aconsolis. Ara l'hem entrat a veure i sembla que dormi. Ha quedat molt bé.

—Ell, pobret, sí que ha quedat bé; nosaltres som les que no hi hem quedat gaire.

Bones festes

Amb motiu de les actuals festes de Nadal, EN PATUFET compleix amb el deure de felicitar als seus estimats lectors, desitjant-els-hi que passin les festes amb tota felicitat, així com també que Déu els hi dongui un any de 1923 ben curull de benaurances

Endevinaires

ENDEVINA, ENDEVINETA

CREU NUMERICA

1
2
123456 Nom d'home
4
5
6

R. SAMSÓ

«Hu terças» que «dos primeras»
i molt qui així diu renecs.

JOSEP LLORET

TARJA

ROSA PONSER

Falset

XARADA

Un que ja en «total» estava
digué un renec dels més verds
i un «total» que allí hi havia
al sentir-ho li digué:

Combinar aquestes lletres de ma-
nera que donin el nom d'una comè-
dia molt aplaudida i el cognom de
la seva protagonista.

A. D. CARBONELL

Solucions a l'insertat en el número anterior

A la xarada: Ca-ta-ri-na.
Al logogrif numèric: París.

- A la tarja: El ret de la Sila.

ELS «ESPECTACLES» DE ROMEA

Sota la direcció de l'eminent primer actor don Enric Giménez

FESTES DE NADAL, CAP D'ANY I REIS

El grandios espectacle nadalenc d'En Josep M.ª Folch i Torres

ELS PASTORETS

o L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

5 actes, 18 quadros.—Presentació notabilíssima.—Chors d'àngels, de verges i de diables.—Graciosíssims acudits d'en Lluquet i Rovelló.—Gran èxit del quadro «Les calderes d'En Pere Botero».

Entusiasme als petits, delecta als grans

Consulteu cartells per a les representacions extraordinàries de «El príncep blanc», «La Ventafocs» i la preciosa Pàgina viscuda «Les confidències de Nineta».

Advertència: El «Teatre Català Romea», és l'únic teatre de Barcelona on es representen «Els Pastorets» d'En Folch i Torres.

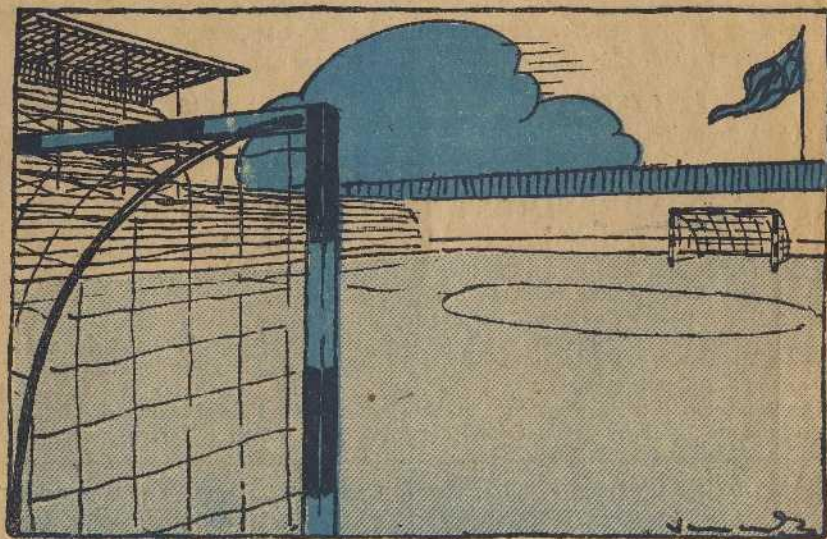
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

Eduard i Josep Solà, impressors - València, 200 - Telèfon 1282 G.-BARCELONA

NO EQUIVOCAR-SE!

Un camp de cols

Un camp de gols